

Wyciąg z podstawy programowej. Obecna lekcja dotyczy punktu 6.

XXXVI. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:

- 1) charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- 2) wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny;
- 3) opisuje okoliczności powstania NRD i RFN;
- 4) wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki polityczno-wojskowe;
- 5) omawia sytuację w ZSRS i państwach jego strefy wpływów z uwzględnieniem wydarzeń na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.;
- 6) określa przyczyny, umieszcza w czasie i przestrzeni procesy dekolonizacyjne i ocenia ich następstwa;
- 7) wymienia konflikty doby zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz omawia skutki blokady Berlina i kryzysu kubańskiego;
- 8) opisuje przebieg konfliktu na Bliskim Wschodzie;
- 9) omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej;
- 10) wyjaśnia przyczyny oraz lokalizuje w czasie i przestrzeni proces rozpadu ZSRS na przełomie lat 80. i 90., a także wyjaśnia jego następstwa;
- 11) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991;
- 12) przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej;
- 13) opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej.

KONFLIKT NA BLISKIM WSCHODZIE

- 1) Czym był „syjonizm”?

Idea głosząca powołanie żydowskiego państwa w Palestynie.

- 2) Jakie idee zawierała „deklaracja Balfoura”?

W 1917 roku państwa ententy zapowiedziały utworzenie „żydowskiej siedziby narodowej”.

- 3) Kiedy i w jakich okolicznościach powołano Państwo Izrael?

Po II wojnie światowej Palestyna była pod kontrolą Brytyjczyków. Nie godzili się na powstanie Państwa Izrael, ale pozwolili na imigrację Żydów na teren Palestyny. To doprowadziło do początku konfliktu. Wyjaśnij w zeszycie pojęcie „imigracja”

1947 Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych podjęło decyzję o podziale Palestyny na część żydowską i arabską. Jerozolima znalazła się pod międzynarodową kontrolą.

W 1948 roku proklamowano ogłoszenie powstania Państwa Izrael.

Arabowie nie godząc się na ten fakt rozpoczęli wojnę z Izraelem. 1948-1949 walki

o niepodległość Izraela. Palestyńczycy (1 milion) musieli opuścić swoje siedziby i osiedlić się w obozach dla uchodźców. Stolicą Izraela został Tel Awiw. Pierwszym Premierem został Dawid Ben Gurion. Do Izraela zaczęło napływać coraz więcej Żydów z całego świata z tzw. **diaspory**.

- 4) Czym były „kibuce”?

Żydowskie spółdzielnie rolnicze.

- 5) Jaki był przebieg „kryzys sueskiego” ?

1954 rok. Przywódca Egiptu Gamal Abdel Naser dążył do zjednoczenia krajów arabskich. Popierał go ZSRS. W 1956 roku ogłosił nacjonalizację Kanału Sueskiego. Francja, Wielka

Brytania i Izrael poczuły się zagrożone. Październik 1956 roku Wielka Brytania i Francja rozpoczęły wojnę z Egiptem o kanał. Izrael wkroczył na Półwysep Synaj. Później Brytyjczycy i Francuzi zaatakowali egipskie bazy wojskowe. Amerykanie wystraszyli się, że wybuchnie III wojna światowa i zmusili do zaprzestania walk.

6) Jaki był przebieg „**Wojna sześciodniowej**” ?

5 czerwca 1967 Izrael zaatakował Egipt, Syrię i Jordanię. W ciągu 6 dni zajął Półwysep Synaj, Wzgórza Golan i Zachodni Brzeg Jordanu. Po wojnie powstała Organizacja Wyzwolenia Palestyny prowadząca walkę z Izraelem. Przywódcą był Jasir Arafat.

7) **Wojna Jom Kippur**. Egipt i Syria zaatakowały Izrael (Półwysep Synaj). Izrael odparł atak. 6 października 1973 roku

8) Konflikt palestyński pod koniec XX wieku.

W 1978 roku w letniej rezydencji prezydentów USA w **Camp David** zawarto pokój. Egipt odzyskał Półwysep Synaj.

1987 wybuchła **intifada** – powstanie Palestyńczyków.

W 1993 roku podpisano pokój w Oslo. Izrael przekazał Palestyńczykom część ziemi i utworzono Autonomię Palestyńską (strefa Gazy i Zachodni Brzeg Jordanu).

9) **Rewolucja islamska w Iranie**.

W 1979 roku obalono szacha Iranu Mohammada Rezę Pahlawiego a władzę do dziś sprawują duchowni ajatollahowie. Iran stał się konserwatywnym krajem islamskim. Spowodowało to Irak do wojny z Iranem 1980-1988.

10) **I wojna w Zatoce Perskiej**.

Saddam Husajn z Iraku zaatakował Kuwejt . Amerykanie rozpoczęli operację „Pustynna Burza” i wyzwolili Kuwejt. Ofensywa wojsk amerykańskich została z niespodziewanych powodów przerwana na rozkaz prezydenta Busha seniora.

